

AVTENTIČNA RAZLAGA
9. ČLENA ZAKONA O POSLANCIH (ZPos)

1) naslov zakona:

Zakon o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12).

2) navedba člena, za katerega se predlaga razlaga:

9. člen

Poslancu preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi poslanskega mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo poslanca,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo poslanca,
- če odstopi.

Poslancu preneha mandat z dnem, ko državni zbor ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka.

Poslancu ne preneha mandat v primeru iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, če državni zbor sklene, da lahko opravlja poslansko funkcijo.

3) razlogi za razlago:

Zakon o poslancih (uradno prečiščeno besedilo ZPos-UPB2) je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 112/05 dne 15.12.2005 in pričel veljati 01.01.2006.

Pri uporabi 9. člena Zakona o poslancih (ZPos), ki govori o prenehanju mandata poslanca prihaja do različnih pravnih interpretacij glede prenehanja mandata poslanca na podlagi

prvega odstavka 9. člena Zakona o poslancih, ki govori, da poslancu preneha mandat »če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev« in sicer pri vprašanju ali tretja alineja prvega odstavka 9. člena ZPos velja tudi za poslanca, ki je bil pravnomočno obsojen pred pridobitvijo mandata (funkcija) in ne samo v primeru, ko je poslanec, obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šestih mesecev (razen če Državni zbor Republike Slovenije v skladu s tretjim odstavkom ne odloči drugače) v času trajanja mandata (funkcija).

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora Republike Slovenije je v svojem mnenju številka 020-20/14-39/4 z dne 7. 8. 2014 zapisala, da bi bila uporaba (širitev) določbe tretje alineje prvega odstavka 9. člena ZPos za poslanca, ki je kandidiral za poslanca po izrečni pravnomočni obsodbi za kazen zapora daljšo od šestih mesecev, lahko sporna z vidika skladnosti z ustavo.

Pravnik dr. Janez Pogorelec je v izjavi za Slovensko tiskovno agencijo (STA) dne 14. 7. 2014 izjavil, da bi lahko »prišlo do neenakosti pred zakonom med nekom, ki je obsojen na šestmesečno kazen zapora, pa bi mu mandat prenehal in drugim, ki mu kljub obsodbi ne bi«.

Pravnik dr. Rajko Pirnat je v izjavi za STA opozoril, da Državni zbor Republike Slovenije namreč lahko odloči, da poslancu - kljub temu, da je obsojen na več kot šest mesecev zaporne kazni - ne odvzame mandata. Pri tem pa mora znati oceniti, ali je način prestajanja zaporne kazni tak, da omogoča izvajanje poslanskega mandata. Prav slednje je po Pirnatovem mnenju namen določila v zakonu, da mandat preneha, če je poslanec obsojen v času opravljanja funkcije. Izvolitev na poslansko funkcijo nima nekakšnega "očiščevalnega" učinka na pravnomočno obsodbo, je za STA ocenil Pirnat. Dodal je, da razlogi, zaradi katerih poslanecem v omenjenem primeru preneha mandat, obstajajo.

Namen zakonske določbe ni *per se* (samo po sebi) onemogočiti osebi, ki je pravnomočno obsojena, da opravlja poslanski mandat, ampak je namen oziroma razlog predvsem v tem, da taka oseba te funkcije posledično ne more učinkovito opravljati. Pri tem je potrebno izhajati iz logične razlage zakona in sklepanja po podobnosti. Pravna norma, ki je potrebna za prenehanje mandata, je tako v primeru obsodbe na nepogojno kazen zapora, daljšo od šestih mesecev pred nastopom mandata, izpolnjena predčasno in velja enako.

Pirnat ocenjuje tudi, da ni mogoče razlagati ustave tako, da bi bilo možno zaradi izvolitve zahtevati prekinitve prestajanja zaporne kazni. Je pa Pirnat opozoril, da so razlage pravnikov pri tem različne.

Kot je v enem izmed svojih pravnih mnenj aprila 2011 zapisal prof. dr. Franc Grad s Pravne fakulteta Univerze v Ljubljani: »Avtentično razlago Državni zbor sprejme takrat, kadar neka zakonska določba ni dovolj jasna in nedvoumna in zato dopušča različna tolmačenja«.

Na podlagi vsega zgoraj navedenega tako lahko ugotovimo, da 9. člen ZPos dopušča možnost za različna tolmačenja in je zato potrebna avtentična razlaga 9. člena ZPos.

4) predlog besedila avtentične razlage

Predlog besedila avtentične razlage določbe 9. člena Zakona o poslancih se glasi:

»Določbe 9. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) je treba razumeti tako, da tretja alineja prvega odstavka 9. člena ZPos velja tako za poslanca, ki je bil s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev pred pridobitvijo mandata (funkcije), kakor tudi v primeru, ko je poslanec, s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev v času trajanja mandata (funkcije).«

PREDLOG

Na podlagi 152. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne . . . 2014 sprejel

AVTENTIČNO RAZLAGO

9. člena Zakona o poslancih (ZPos)

v naslednjem besedilu:

»Določbe 9. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) je treba razumeti tako, da tretja alineja prvega odstavka 9. člena ZPos velja tako za poslanca, ki je bil s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev pred pridobitvijo mandata (funkcije), kakor tudi v primeru, ko je poslanec, s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev v času trajanja mandata (funkcije).«

Št. _____

Ljubljana, dne __. __. 2014

EPA _____

Državni zbor
Republike Slovenije
dr. Milan Brglez l.r.
Predsednik